

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

(у т.ч. курсова робота)

(назва навчальної дисципліни)

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

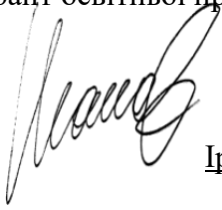
освітньо-професійної програми «Право»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни обов'язкова дисципліна професійної підготовки

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

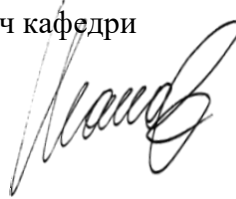

Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 1
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Євдокіменко Сергій Анатолійович*, доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» базується на успішному оволодінні здобувачами вищої освіти знаннями з теорії держави і права (у частині сутності публічно-правового регулювання та імперативного методу), конституційного права України (щодо бюджетних повноважень Верховної Ради, статусу Рахункової палати та Національного банку), а також обов'язковому засвоєнню матеріалу «Адміністративного права України» (в частині статусу органів виконавчої влади та контролюючої діяльності); інформаційними технологіями; навичками письмової роботи: підготовка наукових текстів, рефератів, умінь структурувати матеріал, аналізувати фінансово-правову доктрину, узагальнювати судову практику Верховного Суду у податкових та бюджетних спорах; а також засадами загальної етики, високої правової культури й суворого дотримання принципів академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» є сукупність правових норм і принципів, які регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі планомірного збирання, розподілу, використання та контролю фондів грошових коштів держави й територіальних громад (публічних фінансів), правовий статус суб'єктів фінансових правовідносин, інститути бюджетного, податкового, валютного, емісійного права, а також методологічні правила проведення самостійного науково-теоретичного дослідження актуальних проблем публічних фінансів у межах підготовки курсової роботи.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» є оволодіння здобувачами глибоких знань з правових засад публічної фінансової діяльності (фінансової діяльності держави, органів місцевого самоврядування та уповноважених ними органів), теоретичних та практичних аспектів здійснення публічної фінансової діяльності та нормативного регулювання публічної фінансової діяльності.

Основне завдання навчальної дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» є формування у здобувачів вищої освіти системи глибоких знань про фінансову діяльність держави, а також набуття практичних компетентностей щодо аналізу стадій бюджетного процесу, основними засадами податкового планування та декларування, застосування заходів фінансового контролю та відповідальності за порушення фінансового законодавства, імплементації навичок академічного письма та самостійної дослідницької діяльності під час написання й захисту курсової роботи.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» забезпечує набуття таких компетентностей і програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН09	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
ПРН11	Мати базові навички риторики.

ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні	10	2	4			4	12	1	1			10
Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат	10	2	4			4	13	1	2			10
Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів	14	4	4			6	13	1	2			10
Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин	16	4	6			6	13	1	2			10
Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту	14	4	4			6	13	1	2			10
Тема 10. Фінансово-правова відповідальність	16	4	6			6	13	1	2			10
Курсова робота						30						30
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Теоретичні основи фінансової діяльності. Фінансова система як об'єкт правового регулювання. Поняття, предмет і метод фінансового права. Фінансове право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення фінансового права з іншими галузями права.

Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит

Сутність, види, форми, принципи і методи проведення фінансового контролю. Правове забезпечення фінансового контролю. Органи фінансового контролю. Правові основи аудиторської діяльності. Способи та форми захисту фінансових прав громадян.

Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини

Поняття та особливості фінансово-правових норм. Класифікація фінансово-правових норм. Поняття, зміст і види фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансового правовідносини, їх класифікація. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин.

Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні

Правове регулювання банківських операцій та банківської діяльності. Фінансові послуги та платіжні системи. Розрахункові відносини, готівкові, безготівкові та міжнародні розрахунки. Банківське регулювання та банківський нагляд. Фінансовий моніторинг.

Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні

Поняття бюджету, бюджетної системи та бюджетного права. Поняття та стадії бюджетного процесу. Розпорядники та одержувачі бюджетних коштів. Правові основи публічного кредиту, публічних гарантій та публічного боргу. Бюджетний процес в умовах воєнного стану.

Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат

Публічні видатки, видатки та витрати бюджету. Розмежування видатків державного та місцевого бюджетів. Міжбюджетні відносини та міжбюджетні трансферти. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. Правові основи кредитування бюджету.

Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів

Поняття і види публічних фондів коштів. Правовий режим цільових бюджетних фондів коштів. Цільові державні фонди в економічній, науковій та культурній сферах. Місцеві цільові фонди коштів.

Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин

Податкове право як підгалузь фінансового права. Податкова система України та принципи оподаткування. Учасники податкових правовідносин, їх права, обов'язки, відповідальність. Правове регулювання та класифікація публічних надходжень і доходів бюджету. Податкові правовідносини.

Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту

Особливості цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту. Ознаки й функції загальнообов'язкового державного соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

Тема 10. Фінансово-правова відповідальність

Поняття, мета, принципи та функції фінансово-правової відповідальності. Співвідношення фінансово-правової відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності. Фінансове правопорушення: поняття, склад, види. Поняття, ознаки та види фінансових санкцій. Роль та значення фінансової відповідальності у зміцненні фінансової дисципліни.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	1
2	Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит	2	1
3	Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини	2	1
4	Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні	2	1
5	Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні	2	1
6	Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат	2	1
7	Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів	4	1
8	Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин	4	1
9	Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту	4	1
10	Тема 10. Фінансово-правова відповідальність	4	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	4	1
2	Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит	4	1
3	Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини	4	1
4	Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні	4	1
5	Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні	4	2
6	Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат	4	2
7	Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів	4	2
8	Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин	6	2
9	Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту	4	2
10	Тема 10. Фінансово-правова відповідальність	6	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Мета: забезпечити засвоєння знань про теоретичні основи фінансової діяльності держави, предмет, метод і систему фінансового права, а також його взаємодію з іншими галузями права.

Питання для обговорення:

1. Що становлять теоретичні основи та правові форми фінансової діяльності держави?
2. Як визначається фінансова система як об'єкт сучасного правового регулювання?
3. Що становить поняття, специфічний предмет та імперативний метод фінансового права?
4. Які завдання та структура фінансового права як самостійної науки та навчальної дисципліни?
5. За якими критеріями здійснюється співвідношення фінансового права з іншими галузями права?
6. Яку роль відіграє фінансове право у забезпеченні фінансової безпеки та стабільності держави?

Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит

Мета: сформувати комплексні знання про систему публічного фінансового контролю, правовий статус контролюючих органів, засади аудиторської діяльності та способи захисту прав громадян.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність, види, форми, принципи і методи проведення публічного фінансового контролю?
2. Якими нормативно-правовими актами регулюється фінансовий контроль в Україні?
3. Яку систему, структуру та повноваження мають державні органи фінансового контролю?
4. Які правові основи та особливості здійснення аудиторської діяльності в Україні?
5. Які існують процесуальні способи та форми захисту фінансових прав громадян від правопорушень влади?

Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини

Мета: розвинути системне розуміння структури й видів фінансово-правових норм, сутності та змісту фінансових правовідносин, а також класифікації їхніх суб'єктів.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття та які специфічні особливості притаманні фінансово-правовим нормам?
2. За якими критеріями здійснюється класифікація та структурування фінансово-правових норм?
3. Що становить поняття, який внутрішній зміст та які існують види фінансових правовідносин?
4. Хто виступає суб'єктами фінансових правовідносин та яка їхня законодавча класифікація?
5. Які юридичні факти слугують підставами виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин?
6. У чому виявляється правовий статус держави як особливого суб'єкта публічних фінансових відносин?

Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні

Мета: розкрити особливості правового регулювання банківської діяльності, функціонування платіжних систем, здійснення розрахункових відносин та фінансового моніторингу.

Питання для обговорення:

1. Як здійснюється правове регулювання банківських операцій та банківської діяльності в Україні?

2. Що становлять фінансові послуги та який правовий режим функціонування платіжних систем?
3. Як нормативно врегульовані розрахункові відносини, готівкові, безготівкові та міжнародні розрахунки?
4. За якими засадами здійснюється державне банківське регулювання та банківський нагляд НБУ?
5. Яка правова сутність, завдання та суб'єкти системи фінансового моніторингу в Україні?

Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з інститутами бюджетного права, стадіями бюджетного процесу, основами публічного боргу та специфікою фінансової діяльності в умовах воєнного стану.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття бюджету, бюджетної системи та бюджетного права як провідного інституту?
2. Що становить бюджетний процес та які обов'язкові послідовні стадії він охоплює?
3. Який правовий статус, права та обов'язки мають розпорядники та одержувачі бюджетних коштів?
4. Які правові основи та умови формування публічного кредиту, публічних гарантій та публічного боргу?
5. Які особливості, строки та правові режими має бюджетний процес в умовах воєнного стану?
6. Як реалізується принцип прозорості та підконтрольності у вітчизняному бюджетному процесі?

Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат

Мета: навчити студентів засадам розмежування видатків державного й місцевих бюджетів, механізмам міжбюджетних відносин та застосуванню програмно-цільового методу.

Питання для обговорення:

1. Як у фінансовому праві розмежовуються поняття публічних видатків, видатків та витрат бюджету?
2. За якими нормативними критеріями здійснюється розмежування видатків державного та місцевого бюджетів?
3. На яких засадах будуються міжбюджетні відносини та як розподіляються міжбюджетні трансферти?
4. У чому полягає сутність та правові основи застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі?
5. Які нормативно-правові основи та умови встановлено для кредитування з бюджету?

Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів

Мета: актуалізувати прикладні знання про систему публічних фондів, правову природу цільових бюджетних фондів та засади функціонування місцевих фондів.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття та які існують основні види публічних фондів коштів у державі?
2. Які особливості та засади управління складають правовий режим цільових бюджетних фондів коштів?
3. Як функціонують цільові державні фонди в економічній, науковій та культурній сферах?
4. Які правові засади формування, розподілу та використання мають місцеві цільові фонди коштів?
5. Які існують джерела наповнення та напрями використання коштів публічних фондів?
6. Як здійснюється контроль за правомірністю використання коштів державних цільових фондів?

Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин

Мета: обґрунтувати статус податкового права як підгалузі, принципи побудови податкової системи, права та обов'язки учасників правовідносин.

Питання для обговорення:

1. Чому податкове право визначається як підгалузь фінансового права та яка його система?
2. Що становить податкова система України та на яких принципах побудовано оподаткування?
3. Хто виступає учасниками податкових правовідносин, які їхні права, обов'язки та відповідальність?
4. Як здійснюється правове регулювання та класифікація публічних надходжень і доходів бюджету?
5. Що становить поняття, зміст, структура та підстави виникнення податкових правовідносин?

Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту

Мета: закріпити знання про ознаки й функції загальнообов'язкового соціального страхування, правовий статус Пенсійного фонду та порядок адміністрування єдиного внеску.

Питання для обговорення:

1. Які особливості та завдання мають державні цільові фонди пенсійного та соціального страхування і захисту?
2. Які ознаки й функції притаманні інституту загальнообов'язкового державного соціального страхування?
3. Хто виступає суб'єктами та що становить об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування?
4. Які існують види загальнообов'язкового державного соціального страхування за чинним законодавством?
5. Як нормативно регулюється збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування?
6. Який адміністративно-правовий статус та завдання має Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю?
7. Як здійснюється судовий захист прав громадян у спорах із державними цільовими фондами соціального спрямування?

Тема 10. Фінансово-правова відповідальність

Мета: дослідити природу фінансово-правової відповідальності, ознаки й склад фінансового правопорушення, а також види фінансових санкцій.

Питання для обговорення:

1. Що становить поняття, яка мета, принципи та функції фінансово-правової відповідальності?
2. Як співвідноситься фінансово-правова відповідальність з іншими видами юридичної відповідальності?
3. Що становить фінансове правопорушення, який його юридичний склад та які існують види?
4. Що становить поняття, які сутнісні ознаки та види фінансових санкцій застосовуються судом і держорганами?
5. Яка роль та практичне значення фінансової відповідальності у зміцненні фінансової дисципліни в державі?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Фінансове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	4	8
2	Тема 2. Публічний фінансовий контроль та аудит	4	8
3	Тема 3. Фінансово-правові норми та відносини	4	8
4	Тема 4. Правове регулювання грошового обігу та валютних відносин в Україні	4	10
5	Тема 5. Бюджетне право і бюджетний процес в Україні	4	10
6	Тема 6. Правове регулювання бюджетних витрат	4	10
7	Тема 7. Правовий режим публічних фондів коштів	6	10
8	Тема 8. Загальна характеристика податкових правовідносин	6	10
9	Тема 9. Правовий режим державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування і захисту	6	10
10	Тема 10. Фінансово-правова відповідальність	6	10
11	Курсова робота	30	30
Усього годин		78	124

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» є індивідуальне занурення в архітектуру публічних доходів і видатків, засвоєння правових інструментів збалансування бюджетної системи, формування стійких навичок розв’язання податкових та валютних спорів, а також імплементація методів академічного письма та ведення самостійної дослідницької

діяльності під час підготовки курсової роботи із беззаперечним дотриманням принципів професійної етики й стандартів академічної доброчесності.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання індивідуальних прикладних завдань; аналізу фабул та розв'язання практичних задач щодо стадій бюджетного процесу та нарахування податкових зобов'язань; детального дослідження положень Бюджетного та Податкового кодексів України; опрацювання роз'яснень і правових висновків Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; проведення самостійних наукових розвідок у межах обраної тематики курсових робіт; збирання, узагальнення та структурування емпіричного матеріалу; підготовки презентацій та доповіді для публічного захисту курсової роботи.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Сформулюйте аналітичний огляд системи джерел фінансового права України, визначивши межі його взаємодії з конституційним правом.

Варіант 2.

Складіть базовий реферат про структуру публічного фінансового контролю та правові засади діяльності Рахункової палати.

Варіант 3.

Розробіть порівняльну таблицю правового статусу державних органів фінансового контролю та органів аудиторської діяльності.

Варіант 4.

Напишіть коротке есе про особливості та види фінансово-правових норм і підстави виникнення фінансових відносин.

Варіант 5.

Проаналізуйте у межах доповіді правовий режим готівкових і безготівкових розрахунків та засади фінансового моніторингу в Україні.

Варіант 6.

Охарактеризуйте у формі реферату обов'язкові послідовні стадії бюджетного процесу та статус розпорядників бюджетних коштів.

Варіант 7.

Підготуйте аналітичну довідку про особливості здійснення бюджетного процесу та управління публічним боргом в умовах воєнного стану.

Варіант 8.

Виконайте схематичний огляд структури податкової системи України та базових принципів сучасного публічного оподаткування.

Варіант 9.

Здійсніть розв'язання прикладних фабул щодо порядку збору, обліку та адміністрування єдиного соціального внеску (ЄСВ).

Варіант 10.

Висвітліть у рефераті юридичний склад фінансового правопорушення та види фінансових санкцій, що застосовуються контролюючими органами.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з адміністративного права України обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розкрийте поняття, предмет, метод і внутрішню систему галузі фінансового права України.
2. Охарактеризуйте поняття, принципи та методи проведення публічного фінансового контролю.

Варіант 2.

1. Проаналізуйте органи державного фінансового контролю та межі їхньої компетенції.
2. Розкрийте поняття, класифікацію та умови чинності фінансово-правових норм.

Варіант 3.

1. Розкрийте поняття, зміст, види та класифікацію суб'єктів фінансових правовідносин.
2. Охарактеризуйте правове регулювання банківських операцій та банківського нагляду Національного банку України.

Варіант 4.

1. Проаналізуйте правовий режим готівкових і безготівкових розрахунків та систему фінансового моніторингу.
2. Розкрийте поняття бюджету, бюджетної системи та стадій бюджетного процесу в Україні.

Варіант 5.

1. Розкрийте правові основи формування публічного кредиту, публічних гарантій та публічного боргу.
2. Охарактеризуйте особливості та правила здійснення бюджетного процесу в умовах воєнного стану.

Варіант 6.

1. Проаналізуйте порядок розмежування видатків державного та місцевого бюджетів і міжбюджетні відносини.
2. Розкрийте сутність програмно-цільового методу та правові основи кредитування з бюджету.

Варіант 7.

1. Розкрийте поняття, види та особливості правового режиму цільових бюджетних фондів коштів.
2. Охарактеризуйте податкову систему України та базові принципи сучасного оподаткування.

Варіант 8.

1. Проаналізуйте правовий статус учасників податкових правовідносин, їхні права, обов'язки та відповідальність.
2. Розкрийте особливості правового режиму державних цільових фондів пенсійного та соціального страхування.

Варіант 9.

1. Розкрийте нормативний порядок збору, обліку та адміністрування єдиного соціального внеску (ЄСВ).
2. Охарактеризуйте поняття, мету, принципи та функції фінансово-правової відповідальності.

Варіант 10.

1. Проаналізуйте юридичний склад фінансового правопорушення і види фінансових санкцій.
2. Розкрийте роль та значення фінансової відповідальності у зміцненні фінансової дисципліни.

Рекомендована тематика курсових робіт

Навчальна дисципліна передбачає виконання *курсвої роботи*. Вона є обов'язковим структурним елементом навчальної дисципліни. Курсова робота виконується протягом семестру з метою поглиблення й узагальнення знань, що отримані за час навчання і їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. Рекомендовано обрати один з запропонованих варіантів:

1. Поняття фінансового права.
2. Публічний фінансовий контроль в Україні.
3. Механізм фінансово-правового регулювання.
4. Фінансово-правові відносини, їх особливості та види.
5. Президент України і фінансова діяльність держави.
6. Вдосконалення правового статусу контролюючих органів у контексті фінансової реформи.
7. Податкова реформа – сучасний стан та проблеми запровадження.
8. Фінансово-правові акти як форма реалізації повноважень.
9. Місцеві фінанси в контексті децентралізації влади.
10. Фінансові договори як особлива форма публічного адміністрування.
11. Державна аудиторська служба України: зміст і напрями реформування.
12. Банківські установи в Україні (фінансово-правовий аспект діяльності).
13. Адміністративно-правові режими у сфері публічних фінансів.
14. Фінансово-правовий примус і права людини.
15. Податкові декларації як спосіб забезпечення законності в діяльності суб'єктів.
16. Адміністративна юстиція і захист прав платників податків.
17. Реалізація бюджетного процесу в адміністративно-територіальних одиницях.
18. Особливості здійснення бюджетного процесу в місті Києві.
19. Фінансово-правове регулювання діяльності суб'єктів господарювання.
20. Нагляд як спосіб забезпечення законності у публічному фінансовому управлінні.
21. Джерела фінансового права України.
22. Рахункова палата України як орган вищого аудиту.
23. Фінансово-правова відповідальність: поняття та функції.
24. Бюджетне право і бюджетна система України.
25. Поняття та стадії бюджетного процесу.
26. Правовий статус розпорядників бюджетних коштів.
27. Програмно-цільовий метод у бюджетній системі.
28. Публічні видатки та витрати бюджету.
29. Міжбюджетні відносини та трансферти.
30. Фінансова діяльність держави в умовах воєнного стану.
31. Поняття та принципи податкового права.
32. Податкова система України.
33. Права та обов'язки платників податків.
34. Податкові правопорушення та фінансові санкції.
35. Загальна класифікація доходів бюджету.
36. Публічний кредит і форми державного запозичення.
37. Правова природа та види публічного боргу.
38. Державні гарантії у сфері фінансових відносин.
39. Поняття та види державних цільових фондів.
40. Правовий режим Пенсійного фонду України.
41. Порядок збору та адміністрування єдиного соціального внеску.
42. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю: правовий статус.

43. Правове регулювання грошового обігу та грошової системи.
44. Національний банк України як регулятор фінансового ринку.
45. Правові засади здійснення банківського нагляду.
46. Нормативне регулювання готівкових і безготівкових розрахунків.
47. Фінансовий моніторинг і фінансова безпека держави.
48. Валютне регулювання та валютний контроль в Україні.
49. Інтеграція фінансової системи України до європейських стандартів.
50. Тема на вибір здобувача освіти.

Вимоги до курсової роботи: 30–40 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з адміністративного права України є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням.

Поточний контроль за виконанням курсової роботи здійснюється її керівником відповідно до завдання та графіку її виконання. Оцінка за курсову роботу є складовою оцінки з відповідної навчальної дисципліни за результатами підсумкового контролю. Оцінювання курсової роботи здійснюється за шкалою та критеріями наведеними в додатку 3 Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти та в цій робочій програмі (див. нижче).

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей та академічної доброчесності.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Financial Regulation in Emerging Markets and the Rise of FinTech: https://www.coursera.org/learn/financial-regulation?utm_source; FinTech: Foundations, Payments and Regulations: https://www.coursera.org/learn/wharton-fintech-overview-payments-regulations?utm_source; FinTech Law and Policy: https://www.coursera.org/learn/fintechlawandpolicy?utm_source);

- Prometheus (Є-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/e-data-control-public-finances/?utm_source).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що становить теоретичні основи та правові форми фінансової діяльності держави?
2. Як визначається фінансова система як об'єкт сучасного правового регулювання?
3. Що становить поняття, специфічний предмет та імперативний метод фінансового права?
4. Які завдання і структура фінансового права як науки та навчальної дисципліни?
5. За якими критеріями співвідносяться фінансове право з іншими галузями права?
6. У чому полягає сутність, види, форми, принципи і методи проведення публічного фінансового контролю?
7. Якими нормативно-правовими актами регулюється фінансовий контроль в Україні?
8. Яку систему, структуру та повноваження мають державні органи фінансового контролю?
9. Які правові основи та особливості здійснення аудиторської діяльності в Україні?
10. Які існують процесуальні способи та форми захисту фінансових прав громадян від правопорушень влади?
11. Що становить поняття та які специфічні особливості притаманні фінансово-правовим нормам?
12. За якими критеріями здійснюється класифікація та структурування фінансово-правових норм?

13. Що становить поняття, який внутрішній зміст та які існують види фінансових правовідносин?
14. Хто виступає суб'єктами фінансових правовідносин та яка їхня законодавча класифікація?
15. Які юридичні факти слугують підставами виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин?
16. Як здійснюється правове регулювання банківських операцій та банківської діяльності в Україні?
17. Що становлять фінансові послуги та який правовий режим функціонування платіжних систем?
18. Як нормативно врегульовані розрахункові відносини, готівкові, безготівкові та міжнародні розрахунки?
19. За якими засадами здійснюється державне банківське регулювання та банківський нагляд НБУ?
20. Яка правова сутність, завдання та суб'єкти системи фінансового моніторингу в Україні?
21. Що становить поняття бюджету, бюджетної системи та бюджетного права як провідного інституту?
22. Що становить бюджетний процес та які обов'язкові послідовні стадії він охоплює?
23. Який правовий статус, права та обов'язки мають розпорядники та одержувачі бюджетних коштів?
24. Які правові основи та умови формування публічного кредиту, публічних гарантій та публічного боргу?
25. Які особливості, строки та правові режими має бюджетний процес в умовах воєнного стану?
26. Як у фінансовому праві розмежовуються поняття публічних видатків, видатків та витрат бюджету?
27. За якими нормативними критеріями здійснюється розмежування видатків державного та місцевого бюджетів?
28. На яких засадах будується міжбюджетні відносини та як розподіляються міжбюджетні трансферти?
29. У чому полягає сутність та правові основи застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі?
30. Які нормативно-правові основи та умови встановлено для кредитування з бюджету?
31. Що становить поняття та які існують основні види публічних фондів коштів у державі?
32. Які особливості та засади управління складають правовий режим цільових бюджетних фондів коштів?
33. Як функціонують цільові державні фонди в економічній, науковій і культурній сферах?
34. Які правові засади формування, розподілу та використання мають місцеві цільові фонди коштів?
35. Чому податкове право визначається як підгалузь фінансового права та яка його система?
36. Що становить податкова система України та на яких принципах побудовано оподаткування?
37. Хто виступає учасниками податкових правовідносин, які їхні права, обов'язки та відповідальність?
38. Як здійснюється правове регулювання та класифікація публічних надходжень і доходів бюджету?
39. Що становить поняття, зміст, структура та підстави виникнення податкових правовідносин?
40. Які особливості та завдання мають державні цільові фонди пенсійного та соціального страхування і захисту?
41. Які ознаки й функції притаманні інституту загальнообов'язкового державного соціального страхування?

42. Хто виступає суб'єктами та що становить об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування?

43. Які існують види загальнообов'язкового державного соціального страхування за чинним законодавством?

44. Як нормативно регулюється збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування?

45. Який адміністративно-правовий статус та завдання має Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю?

46. Що становить поняття, яка мета, принципи та функції фінансово-правової відповідальності?

47. Як співвідноситься фінансово-правова відповідальність з іншими видами юридичної відповідальності?

48. Що становить фінансове правопорушення, який його юридичний склад і які існують види?

49. Що становить поняття, які сутнісні ознаки та види фінансових санкцій застосовуються судом і держорганами?

50. Яка роль та практичне значення фінансової відповідальності у зміцненні фінансової дисципліни в державі?

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо) через постановку проблем у сфері публічної фінансової діяльності та функціонування фінансової системи, а також їхнє обговорення з метою пошуку оптимальних шляхів вирішення цих проблем; метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю: у вигляді усного і письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи), курсова робота (проект) тощо.

- для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» є підсумковий контроль – екзамен.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за заявою здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінансове право України (у т.ч. курсова робота)» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

- Браславець О.Ю., Стинич Н.І. Оцінювання справляння мита до Державного бюджету України у 2019-2021 роках. *Актуальні проблеми економіки*. 2023. № 1(259). С. 43-50. https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/01/2.23. topic_Oleksiy-Y.-Braslavets-Natalia-I.-Stynych-43-50.pdf
- Гарбінська-Руденко А.В. Бюджетне право: навч. посіб. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 340 с. <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/1217>
- Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Правові засади фінансового співробітництва України з Європейським Союзом. *Право.UA*. 2020. № 3. С. 186–193.
- Євдокіменко С.А. Особливості нарахування і сплати штрафних санкцій та пені в умовах воєнного стану. *Європейські перспективи*. 2023. № 4. С. 69–75.
- Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Угода України з Європейським Союзом – основа фінансової стабільності в Україні. *Європейські перспективи*. 2021. № 1. С. 174–181. URL: <https://doi.org/10.32782/EP.2021.27>

6. Євдокіменко С.А. Захист права власності та майнових прав на нерухоме майно, на яке накладено арешт у межах кримінального провадження. *Наше право*. 2023. № 4. С. 74–79. <https://doi.org/10.32782/NP.2023.4.11>
7. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Особливості виконання договірних зобов'язань під час дії воєнного стану. *Право.UA*. 2023. № 4. С. 127–134. https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2023-4/Pravo_ua_2023_4_127.pdf
8. Лозовицький А.В. Становлення правового регулювання небанківської електронної платіжної системи. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 1. С. 199–203. https://www.nvppp.in.ua/vip/2020/1/1-2020.pdf?utm_source
9. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. <https://numl.org/649203>
10. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В., Браславець О.Ю. Теоретичні основи дослідження податкової поведінки держави як інституціонального макроекономічного суб'єкта. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 9(11). С. 346–358. https://ekmair.ukma.edu.ua/items/cb27999d-1a20-4ce3-b445-2a0d26fdee58?utm_source
11. Тімашов В.О., Севастьяненко О.В. Фінансова система України: правова характеристика та законодавче регулювання. *Право і суспільство*. 2021. № 2. С. 134–139. https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/2_2021/22.pdf
12. Фінансове право: підручник / за ред. Т.Є. Кагановської та М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2022. 432 с.
13. Фінансове право: підручник / за ред. О. О. Дмитрик. Одеса: Юридика, 2022. 466 с.
14. Фінансове право України: навч. посіб. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, І.М. Проць, Р.М. Скриньковський, Ю.Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4479/1/Maker%20ФІУ%20PDF%2005.04.2022.pdf>
15. Abramova A., Chub A., Kotelevets D. et al. Regulatory policy of tax revenues efficiency assurance as the dominant of state economic security. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2022. Vol. 17(6). pp. 1727–1736. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.170606>
16. Shtuler I., Ierokhin S., Braslavets O. et al. Customs taxation in Ukraine: Efficiency of administration and directions for improvement. *Economic Forum*. 2024. Vol. 14(3). pp. 61–72. <https://doi.org/10.62763/ef/3.2024.61>